TOMÍK

Časopis turistických oddílů mládeže

DUBEN 2025

Náš sen o Polaně

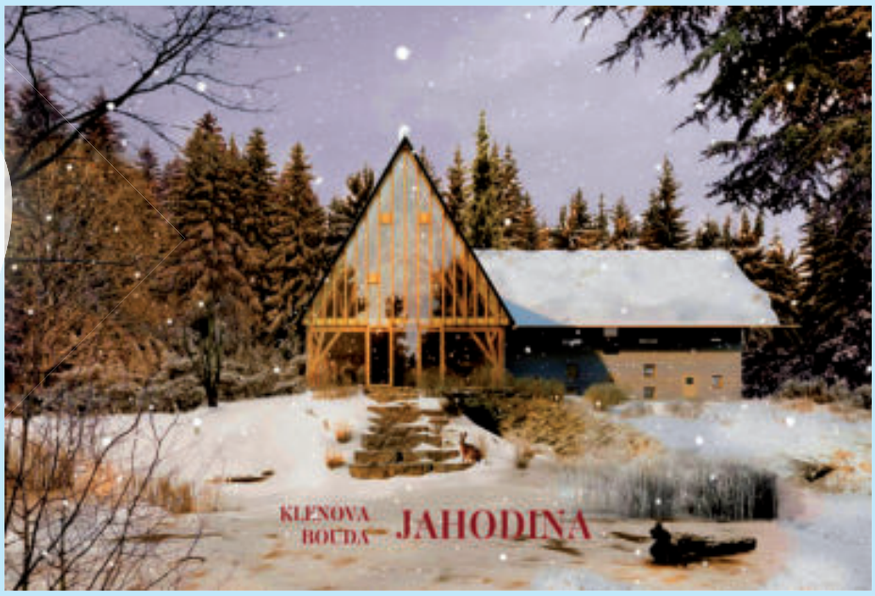

Ilustrační obrázek, projekt Klenovy Boudy od ateliéru RCNKSK s.r.o.

Ještě za Jirkova života jsme se opakovaně zamýšleli nad tím, jak vylepšit trojlístek chalup na Polaně. Nejstarší, původní dřevěnici s kachlovým sporákem, jsme koupili před více než čtvrtstoletím. Patří k ní ještě druhá dřevěnka, menší, dnes využívaná jen napůl a poněkud dosluhující. Třetí, kamenný objekt, jsme přebudovali z někdejší stodůlky.

K čemu jsme tedy po mnohých debatách došli, co chceme změnit a vylepšit? Rádi bychom zbourali malý objekt, původní dřevník či kůlnu, a místo ní postavili přibližně na stávajícím půdorysu stavení nové. Moderní, ale s naprostým respektem k lokalitě. Přízemí nové chalupy bude sloužit jako otevřená kuchyně s jídelnou/klubovnou pro nejvýše dvacítku ubytovaných, v patře si představujeme cca osm, deset míst pro spaní na matracích.

Možnost otevřít v létě přízemní místnost jako letní kuchyň by se nám také velmi líbila. Oříškem budou rozvody vody a zejména řešení toalet. Ty chceme přiblížit dnešní době, což vzhledem k poloze a problematické instalaci čističky nebude vážně jednoduché.

Letos a možná část příštího roku se budeme věnovat projektování a hledání optimálních a finančně přijatelných řešení. Oslovili jsme za tím účelem architektonický ateliér RCNKSK z Prahy. Je za ním mimo jiné i návrh Klenovy Boudy, tzv. Jahodiny pro Ligu lesní moudrosti. Náš plánovaný dům na Polaně se s ***woodcrafterským obrem*** samosebou nemůže měřit, ale to, co nám přátelé woodcrafteři představili, nás inspirovalo. Proč to nepřiznat.

Pokud půjde vše hladce (a ono nepůjde, protože nic na tom širém světě dneska nejde hladce, natož stavba byť dřevěné chalupy vysoko v horách, s bídnou dostupností pro stavební techniku všeho druhu), mohli bychom začít stavět někdy v září roku 2026. Rok 2027 by to ale měl jistit.

A kolik nás tahle spolková radost bude stát? Odhady plavou někde mezi čtyřmi a pěti miliony korun. Budeme usilovat o získání investiční dotace z MŠMT.

Kdo to bude všechno tlačit a popostrkávat? Vytvořili jsme malou pracovní skupinku tvořenou autorem těchto řádek, dále Janem Kopřivou-Kaskim ze Zlatých šípů a Zdeňkem Rolincem. Řadu věcí jsme probírali s Janou Homolkovou, s polanským sousedem Norynem, za praktické náměty děkujeme například i Petru Němčíkovi a jeho oddílu. Jsme na začátku. Držte palce, ať to jde, ať nás to baví, ať seženeme peníze, ať se nestane nic strašlivého, ať nám třeba Trump neuvalí na chaloupku cla. Jeden neví. Na konci našeho usilování bude moderní a vkusná chalupa, kterou nám budou všichni závidět.

A pro uklidnění a informaci všem, kdo se do do Velkých Karlovic na Polanu chystají napíšu, že letošní pobyty zůstávají nezměněny, stejně tak první pololetí roku 2026. A dál se uvidí.

Tomáš Novotný

Snímek vlevo: malou chaloupku uprostřed snímku (vykukuje za zděným objektem) chceme nahradit.

foto: Tomek Hurt

duben 2025

OBSAH

str. 4 Hořcová výzva v plném proudu, *Anežka Šubrtová, Radka Skočková, Jiří Youry Palát, Tomek Hurt, Ondřej Šejtka*
str. 5 Noční přechod Pálavy, *Zbyněk Škrobák*
Borcovka, *Tereza Fialová-Pytlák*
str. 6 Jarní prázdniny na sněhu, *Jan Hanuš-Karbous*
Admirál slaví, *Kadeti*
str. 7 Vítání jara, *Zuzana Horáková,*
Karneval, *Anna Bláhová*
str. 8 Prázdniny s mushery, *Mirka Matějková*
str. 9 Jedééém-kurs pro mladé vedoucí, *Natka Děcká*
str. 10-11 Zlaté šípy a Nová Mlynářka, *Ivan Dostál*
tr. 12-13 Pozvánka do Liptovského Hrádku, *Klub slovenských turistov*
str. 14 Nová dálková trasa, *Zbyněk Báča*
str. 15 Útulny Lesů ČR, *Zbyněk Báča*
str. 16 Týpí jako domov, *Josef Porsch*
str. 17 Mikešovo nožobraní, *Jiří Lukeš*
str. 18 Festival pro čolka, *Lenka Galatíková*
str. 19 Umpalalumpí večírek, *Anička Janotová*
str. 20 Jarní vandr do Strážnice, *Jiří Krajča-Tetřev*
str. 21 Co bylo, *Tomáš Novotný*
str. 22 Ohlasy, Líba Valentová jubiluje, Smutná zpráva, (ton)
str. 23 Alchymisti, *Jiří Krajča-Tetřev*
str.24 Komiks, *Jiří Chour*

Jaký je život s Hořcovou výzvou?

… v presu, neorganizovaný, neuspořádaný, čurbesoidní, nevyspalý, unavený, hysterický, bolavý až útrpný, stresoidní, náladový, nevyzpytatelný, trucovitý, ukřičený, vzteklý a podrážděný. Ale zároveň je vzrušující, cílevědomý, zábavný, úsměvný až radostný, vtipný, naučný až edukativní, bádavý, objevitelský, trpělivý, férový, rodinný a laskavý.

Hořcová výzva se stane denní rutinou, stejně jako nákupy, plnění domácích úkolů nebo venčení psa. Člověk by si myslel, že už není jediná časová skulinka, kam by se vešlo stavění lega nebo stání na pařezu. Ale samotná Hořcová výzva je neuvěřitelným hnacím motorem, který rozpohybuje přes dva tisíce lidí ve všech možných rodinách, ve všech možných koutech naší republiky.

Odsouvá se utírání prachu *Vojto, zatáhni žaluzie, ať vidím na televizi!*, párování ponožek *Nevadí, že nejsou stejné,* praní prádla *Hele, tohle jsem na sobě dlouho neměla,* nákupy *Dnes budou palačinky a zítra špagety s kečupem,* mytí podlahy *Vem si černý ponožky!,* barvení hlavy *No co, na šediny už mám věk* a úklid hraček *Vždyť zítra to stejně zase vykramařej.* Ale výsledek stojí za to.

Ten, kdo má děti jako já a je normálně zahlcený prací a domácími povinnostmi, se možná někdy zastydí, že čas trávený s nimi nebyl vždy prioritní. U mě to bude trochu jinak. Nebudu ve stáří vzpomínat na to, jak jsem měla doma naklizeno, ale na to, jak jsem s dětmi hrála Hořcovou výzvu, která nás jako rodinu sblížila. I když je těch šest týdnů velkou časovou náloží, jsem ráda, že opět bouchla! *Hořcové výzvě zdar!*

Petra Uhrinová, dříve Toušová

Hořcová výzva v plném proudu!

Od 1. dubna do 11. května 2025 hrajeme Hořcovou výzvu. Čtvrtý ročník hry je nový v tom, že se do ní zapojily nejen oddíly tomíků, ale i mladí dobrovolní hasiči, skauti, mopíci, brontosauři, woodcrafteři, turisti z KČT, pionýři, sehrané skupinky z DDM, školáci a další. Hru hraje téměř 100 oddílů po celé republice!

Hořcovka, jak jí někteří říkáme, otestuje vaši výdrž, odhodlání, kreativitu, šikovnost, hravého ducha ale i dobré srdce. Stále se do ní i s vaším oddílem můžete připojit a prověřit svoje síly ve 100 různorodých úkolech. Netradiční začátek jara je zaručen!

Hráči zdobí palačinky, pochutnávají si na písmenkové polévce, vyřezávají lodičky z kůry, otužují se, pozorují hvězdy, navštěvují potřebné, pečují o zvířata na statku, staví kuličkodráhy, pomáhají krajině, spí pod širákem, prozkoumávají kostely a kapličky, přespávají v klubovnách, putují po hranicích republiky, krajů a okresů, vaří na ohni, hledají cedule s názvy ulic. Zastaví se pouze, když pozorují mraky nebo plní úkol s názvem "Na balkóně".

Přečtěte si celou stovku úkolů na webu hry www.horcovavyzva.cz. Najdete tam i vše ostatní, aktuální pořadí, ceny pro nejúspěšnější oddíly a jednotlivce, pravidla hry, systém pro zapisování splněných úkolů a právě i možnost přihlášení do hry.

Hráči Hořcové výzvy pročítají dnešního Tomíka pozorně, otáčejí stránky sem a tam. Jsou totiž zvídaví a vidina bonusových úkolů je velká.

Kdo by chtěl vidět, jak plnění úkolů probíhá, kdo chce nasát atmosféru hry, může se podívat na Facebook do skupiny ***tomíci a Hořcová výzva***. Hráči tam sdílejí svoje zážitky, živě diskutují, vzájemně se hecují a hlídají, jestli náhodou nepřibyla nějaká ***bleskovka***, extra úkol za body navíc. Letos Hořcovku můžete sledovat i na Instagramu. V příštím čísle časopisu Tomík se dozvíte, jak to dopadlo.

Anežka Šubrtová, Radka Skočková, Jiří Youry Palát, Tomek Hurt, Ondřej Šejtka

Noční přechod Pálavy

Venku jsme už několik dnů měli hezké slunečné počasí, a tak nás to táhlo ven. Chtělo to vymyslet nějakou dobrodružnou akci. Vydali jsme se tedy do kopců Pálavy, kterou jsme si dali za cíl přejít z Klentnice až do Pavlova.

Chtěli jsme si to však udělat náročnější a dobrodružnější, proto jsme na samotnou trasu vyrazili až za soumraku. Naše trasa vedla kolem oblíbené horolezecké skály Martinka a pěšinou nad obcí Perná, odkud jsme měli krásné výhledy na západ slunce kdesi za rakouskými kopci.

Nejnáročnější byl výstup až k vysílači na samotném vrcholu Pálavy. Měsíček nám však krásně svítil na cestu a dokonce jsme trefili i teplé počasí. Vítr, který na vrcholu panoval, nám vůbec nevadil, naopak nás příjemně ovlažil.

Z vysílače jsme sestoupili až na zříceninu Děvičky, kde také skončil příběh, který nás celým nočním putováním provázel a dodával celé akci dobrodružný rámec. Během akce jsme plnili i různé úkoly, jež nás na trase čekaly.

Při výšlapu jsme mohli obdivovat spoustu nádherných výhledů, které se nám z turistických stezek naskýtaly.

Zbyněk Škrobák,
TOM Temple Cor, Čejkovice

Borcovka

Druhou březnovou sobotu jsme uspořádali v Neobyčejné klubovně Borcovku nazvanou Kožené mlýny. Vedl ji Honza. Jak jsme postupovali? Podle předlohy jsme si vystřihli a pomocí skalpelu ořízli z kůže kruh a vyznačili tužkou body. Ty jsme vypalovačkou vypálili do kůže. Mohli jsme si vybrat tvar vypálení. Poté jsme díky děrovačce, průbojníku a kladívku udělali podél obvodu do kůže dírky. Těmi jsme protáhli kůži pro stažení váčku. Dále přišly na řadu figurky.

Kdo chtěl, mohl si slepit dva špalíčky na sebe tak, aby měl vyšší žetony. Pak jsme si obarvili deset žetonů tmavým mořidlem a deset zůstalo přírodně světlých.

Jakmile jsme si hru vyrobili, Honza nám vysvětlil její pravidla, a tak jsme si ji mohli rovnou zahrát. Práce s kůží byla skvělá. Získali jsme nové dovednosti i znalosti a odnesli si ručně vyrobenou cestovní deskovku. Děkujeme ti, Honzo!

Tereza Fialová-Pytlák,
TOM Poutníci, Praha

Jarní prázdniny na sněhu

Ve čtvrtek jsme dostali pololetní vysvědčení, zabalili si a vyrazili **za zimními radovánkami.** Pro letošní lyžařskou výpravu jsme si netradičně vybrali menší středisko Říčky v Orlických horách. To má dva vleky a tři sjezdovky s obtížností od modré pro úplné začátečníky, až po černou pro ty nejzkušenější a nejodvážnější lyžaře. Takže si každý vybral, co se mu líbilo a odpovídalo jeho lyžařským dovednostem.

Pro nejmenší byl k dispozici i dětský vlek s „funparkem". Ubytovaní jsme letos byli v Nebeské Rybné, na táborové základně Sdružení turistických táborových oddílů. Jedná se o malebnou chatičku v údolí horské říčky, která protéká okolo objektu a vlévá se do řeky Říčky. Na chaloupc byly čtyři pokojíčky, kuchyně a společenská místnost.

Po příjezdu jsme zapojili elektřinu, rozdělili se do pokojů a pak začala první bojovka. Museli jsme najít uzávěr vody v okolním lesíku. Podle přiloženého plánku, vyzbrojeni čelovkou, jsme vyšli ven a hledali. Hledání bylo úspěšné a po chvíli už tekla voda ze všech kohoutků.

Po čtvrteční večeři, kterou nám ještě s sebou zabalily maminky, jsme se pustili do **přípravy na letošní Hořcovou výzvu,** která bude probíhat v dubnu. Tato soutěž probíhá pravidelně již několik let a může se jí zúčastnit dobrovolně každý člen asociačního oddílu. Jednalo se o několik úkolů, které se tentokrát plnily ve skupinkách. Byla to velká legrace. Někteří museli celou dobu sedět, jiní zase mlčet, další pak měli zavázané oči a do toho létaly balónky, podávaly se ruce, vázaly se hadi z oblečení a vlastně z toho byl takový pěkný chaos. Večer jsme ještě vytáhli společenské hry a pak vyrazili na kutě, sbírat síly na páteční lyžovačku.

Druhý den jsme vyběhli hned po probuzení na rozcvičku, posnídali a už nakládali lyže a boty do našeho nového autobusu a vyráželi jsme směr lyžařské centrum Říčky. Počasí nebylo úplně vlídné, chvíli pršelo, pak chumelilo, pak přišla mlha, ale ani to nás neodradilo od sjíždění kopečků. K obědu jsme si dali namazaný chlebík a místo poledního klidu pokračovali v lyžování. Po návratu na chatu a vydatné večeři v podobě hrachové polévky a číny s rýží jsme se ještě vypravili prozkoumat bazén v Rychnově.

Vyzkoušeli jsme nejen bazén, ale i atrakce, brouzdaliště, tobogán a parní lázeň. Po návratu jsme zalehli do spacáku. V sobotu na nás vykouklo sluníčko. O to radostněji se nám brázdily sjezdovky. Lyžování jsme si moc užili. Večer jsme si ještě zahráli několik vypečených her a už se pomalu chystali na nedělní odjezd. Na chalupě bylo nutné připravit dřevo pro další návštěvníky a pořádně uklidit. Co jsme nestihli večer, dodělali jsme ještě ráno a pak už jsme mazali k maminkám a tatínkům zpět domů, do Červeného Kostelce.

Jan Hanuš-Karbous,
TOM Kadet, Červený Kostelec

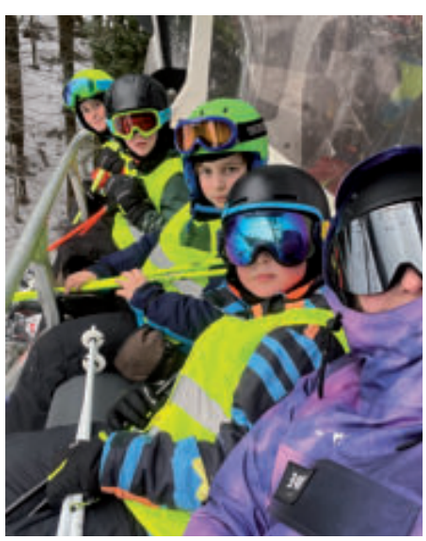

Admirál slaví

Miroslav Hepnar, vedoucí dětského oddílu TOM Kadet Červený Kostelec, prostě **náš admirál Míra, oslaví v dubnu krásných 75 let!**

Při té příležitosti mu všichni, bývalí i současní vedoucí a členové oddílu, chceme moc a moc poděkovat. Bez našeho admirála by Kadet nebyl tím, čím je dnes.

Úspěšným oddílem s pravidelnou činností, vlastní klubovnou, vodáckou základnou a tábořištěm. Přesto všechno je Míra skromný, nenápadný člověk, který si ale o to víc zaslouží uznání a obdiv za to, co pro oddíl udělal a stále dělá. V čele oddílu je už neuvěřitelných 46 let!

Je stále vitální, optimistický a plný nápadů. Stále chodí na schůzky, jezdí nás „kontrolovat" na akce a tábory a učí naše nejmenší členy základům plavání.

Náš admirále, byl jsi vždy naším skvělým kamarádem, pro mnoho z nás i druhým tátou a postupně dědečkem. Rukama ti prošlo více než 450 členů, které jsi naučil plavat, potápět se, sjíždět divoké řeky, milovat přírodu, spát pod širákem, rozdělávat oheň a uvařit si na něm. Umožnil jsi prožívat krásná a nezapomenutelná dobrodružství indiánům, zlatokopům a námořníkům na pravidelných letních táborech i v průběhu celého roku.

Díky tobě jsme my, i naše děti, prožili dětství plné kamarádů, her, zážitků a dobrodružství. A to vše děláš jako dobrovolník, pro kterého je tou jedinou, ale současně největší odměnou dětský smích a oči plné jiskřiček touhy po dalším dobrodružství. Proto ti, náš admirále, všichni přejeme spoustu dalších šťastných let s námi a naším oddílem.

Tvoji Kadeti

K blahopřání se rádi přidáváme.
ústředí a náčelnictvo

Vítání jara

V sobotu 22. března náš oddíl pořádal v Chropyni první jarní vycházku, jejímž hlavním cílem bylo přivítat jaro. Tato turistická akce přilákala mnoho milovníků přírody a dobrodružství. Účastníci se vydali na šest kilometrů dlouhou trasu, která vedla malebnou krajinou až k loděnici Hradisko, Kroměříž.

Po celou dobu vycházky svítilo slunce, což přispělo k příjemné atmosféře. Pro děti byla připravena zábavná stopovací bojovka, která je provázela celou trasou.

Za správně vyluštěnou tajenku byly děti odměněny drobnou sladkostí. Po příchodu k loděnici Hradisko si všichni účastníci opekli špekáčky na ohni, což bylo příjemné zakončení celého dne. Na památku každý získal originální magnetku s motivem jarní vycházky. Akce se vydařila, všichni účastníci si odnesli krásné zážitky.

Zuzana Horáková,
TOM Kamínek, Chropyně

Karneval

První březnovou sobotu se v Chropyni uskutečnil dětský karneval, který pořádala SMM Chropyně ve spolupráci s TOM Kamínek.

Letošním tématem byla Cesta kolem světa, a tak se děti vydaly na dobrodružnou výpravu plnou zábavy, her a tance. Celým odpolednem provázely letušky, které s dětmi obletěly celý svět, od Evropy přes Ameriku, Afriku nebo Asii. Malí cestovatelé si užili spoustu soutěží a tance, který zprostředkoval DJ Marek Chuda.

Kreativita dětí a rodičů opět nezklamala – sál se hemžil nejrůznějšími pohádkovými postavičkami, zvířaty a cestovateli. Barevné a nápadité masky dodaly celé akci karnevalovou atmosféru a bylo vidět, že si děti daly na svých kostýmech opravdu záležet. Bohatá tombola udělala radost mnoha účastníkům karnevalu.

Děkujeme všem, kteří se podíleli na organizaci, SMM Chropyně, DJ Marovi a panu R. Bénovi. A velké poděkování patří i těm, kdo si s námi přišli užít úžasné odpoledne. Už teď se těšíme na příští rok!

Anna Bláhová,
TOM Kamínek, Chropyně

Prázdniny s mushery

Co dělá správný tomík, když má týden volna? No přece nezahálí a vyrazí za novými zážitky! My jsme si jarní prázdniny náramně užili v Jizerských horách – a nebyla to žádná nuda u kamen!

Zavítali jsme mezi mushery. Že nevíte, co to znamená? Seznámili jsme se s chundelatou smečkou husky a její majitelkou – musherkou, která při závodech řídí psí spřežení a má pod kontrolou saně.

Naučili nás, jaké to je starat se o čtyřnohé závodníky a co všechno obnáší jízda na psím spřežení. Přesedlali jsme také na jiný dopravní prostředek – historický vlak! Starý motoráček nás dovezl až do Výtopny Kořenov, kde jsme obdivovali parní stroje a historické poklady na kolejích.

Vidět tu můžete třeba takovou unikátní ozubnicovou lokomotivu přezdívanou „Rakušanka". Samozřejmě jsme neseděli jen ve vlaku – jizerský sníh nám nedal spát! Vzali jsme běžky a projeli se po Jizerské magistrále. Vyrazili jsme i do polských Jakušic, kde naši nejmladší závodníci vyjeli na biatlonový okruh. Nevynechali jsme ani bobování, které někteří zvládli i s piruetkami a kotrmelci.

Když už jsme byli pořádně promrzlí, zahřáli jsme se v jabloneckém bazénu, kde jsme si užili vodní radovánky, tobogány a děti se prokázaly jako vodní živly. No prostě parádní týden! A co je na tom nejlepší? Celou výpravu jsme mohli zaplatit z projektu šablon. Mohli jsme tak zafinancovat vstupy třeba do Výtopny nebo na návštěvu k musherům.

Víte, co je na tom úplně nejvíc nejlepší? Můžete se tam vydat též! Naše tomícká chalupa v Janově je totiž kousek od smečky psů husky a i ti nejmenší tam během chvilky dorazí pěšky. I během roku můžete udělat výpravu a poznat tyhle čtyřnohé chlupáče na vlastní oči (a ruce – ano, z fotek je to nejpíš jasné, ale skoro jsme se až divili, že jsme nemuseli vytahovat děti z psích bud).

Mirka Matějková,
TOM Dakoti, Česká Lípa

JEDÉÉÉM

Kurz pro mladé vedoucí

O posledním březnovém víkendu se sešla zhruba dvacítka odvážných mladých vedoucích a instruktorů u vlakové zastávky Heřmánky v Oderských Vrších. Mezi námi byli jedinci z blízka ale i z daleké Prahy a okolí. Vedoucí kurzu, Standa Prais- Permon a Jájinka, se zahájením rozhodně neotáleli. Rozděleni do skupinek jsme se s mapami vydali z nádraží vstříc kontrolám, lesu a tmě. Cílem byla chata Kamenka. V pozdních hodinách jsme se tam všichni úspěšně znovu setkali. Rozdělali jsme oheň, poněvadž **kdo chce zapalovat, musí hořet.** Ačkoliv varianta **kdo se chce opalovat, musí spalovat** zní také dobře. Nakonec jsme dostali i sladkou odměnu.

V sobotu ráno jsme zhodnotili včerejší aktivitu, která měla být zaměřena na spolupráci mezi týmy. Pokračovali jsme venkovní běhací hrou o sestavování ekosystémů s námětem kriminálního podsvětí, ve které byla podstatná organizace.

Nabyli jsme spoustu nových poznatků o hrách – jak je plánovat, na co dbát, podle čeho vybírat, jak je sestavovat apod. Také jsme se navzájem spoustu nových her naučili. Tentýž den nás čekalo ještě valné shromáždění OSN. Zastupovali jsme různé státy a prosazovali jejich zájmy.

Večer jsme měli za krátký čas sestavit patnáctiminutové televizní vysílání obsahující vybrané zprávy. Navzájem jsme se pak jimi pobavili. Chudák Ewa Farna již nemá boky jako skříň, produkce perníku v Pardubicích je přímo šílená a někteří otevřeli i své třetí oko.

Poslední den kurzu nás čekala ještě poslední pohybová hra, která zdůraznila význam motivace a příběhu při uvádění hry. Celý kurz jsme si nakonec samozřejmě shrnuli a zhodnotili. Troufám si říci, že každý z nás odjížděl se spoustou nových zkušeností, znalostí, nápadů, a především plný dojmů z výborně stráveného víkendu. Nahlédli jsme na hry z pohledu vedoucích a seznámili jsme se s tomíky z jiných oddílů. Organizátorům děkujeme za výborný program a kuchaři za skvělé jídlo!

Natka Děcká,
TOM Sirius, Ostrava

Zlaté šípy a Nová Mlynářka

Hrábě, lopaty a krumpáče. Na první pohled by se mohlo zdát, že to nejsou nástroje bytostně spjaté s narozeninami, ale nenechte se mýlit. Předloni slavil náš oddíl 55 let. V rámci oslav jsme dostali od města Valašské Meziříčí velkolepý dárek – pozemek pod naší klubovnou Mlynářkou. Velikou radost už stačilo jen potvrdit příslušným razítkem a podpisem. Úřední papír však nesnese vše. Legislativa se za půl století dost změnila a naše stávající klubovna, i když nám skvěle slouží, na schvalovací štempl nedosáhne. **Zlaté šípy se však nevzdávají a po Hopově vzoru neváhají jít za cíli z krajiny snů.** Rozhodli jsme se postavit si klubovnu novou.

Realizační tým začal spřádat plány, jak bude Nová Mlynářka vypadat, a kde na to vezmeme. S návrhem samotné budovy a okolí jsme si došli pro radu za architektem a skautem ing. Janem Tyrpeklem specializujícím se na experimentální stavby. Několik krásných kluboven již navrhl pro skauty a plán naší se mu vyloženě povedl.

Vizualizaci můžete najít na www.novamlynarka.eu. – prostě nádhera. Motivace pro shánění potřebných milionů na stavbu jako hrom.

Oslovili jsme bývalé členy, firmy v okolí, ustředí A-TOM, zjišťovali možnosti financování z projektů a založili sbírku na Donio, která každým dne roste. Na platformě Donio a na transparentním účtu se nám již sešlo bezmála 1,8 milionu korun. Děkujeme všem, kteří nám pomáháte na cestě k nové klubovně. Do cílové částky zbývá ještě nemalé množství peněz, ale věříme, že to zvládneme. Obrovský vděk a dík patří ustředí – půl milionu vyčleněného z rozpočtu asociace umožnilo nastartovat přípravné práce, které už začínají být vidět.

Abychom mohli z již získaných prostředků pokračovat směle k vysněnému cíli, rozdělili jsme stavbu klubovny na jednotlivé etapy. V první fázi se vykácely náletové dřeviny v původním mlýnském náhonu a v rámci terénních úprav se navezlo několik tatrovek zeminy. Následoval hydrologický průzkum (dříve zde byl rybník).

Zkraje roku nás čekalo zrušení nepoužívaných záchodů a malého skladu, abychom ho mohli dočasně nahradit kontejnerem s horolezeckou stěnou, který bude později stát u nové klubovny. Do prací se zapojili naprosto všichni. Děti si vzaly na starost vyklízení a přemisťování skladů, jejich rodiče a instruktoři pak dřevěnou stavbu zbourali.

V následujících týdnech se nově vzniklý plac zpevnil, nainstaloval se kontejner a začaly tesařské práce na střeše a horolezecké stěně. Zapojují se všichni, kdo mají ruce, nohy a alespoň trochu času. Během dubna chceme dodělat plot, branku a nový příjezd ke klubovně. Děkujeme za každou pomocnou ruku a ochotu se vlastní prací podílet na vzniku Nové Mlynářky.

Víme, že nová klubovna nebude stát zítra ani pozítří, budeme muset absolvovat mnoho jednání, abychom sehnali finanční prostředky na dostavění a odpracovat stovky hodin na jejím vzniku, ale až otevře své brány, bude to stát za to a moc rádi se tam s vámi potkáme.

Ivan Dostál,
TOM Zlaté šípy, Valašské Meziříčí

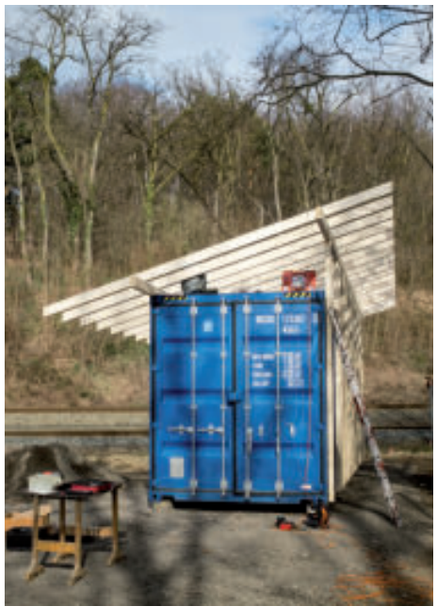

Pozvánka do Liptovského Hrádku

Kto by nepoznal krásu slovenského Liptova! **Malebný región na hornom toku Váhu rámcuje z juhu hradba Nízkych Tatier a zo severu majestátna panoráma hrebeňa Západných a Vysokých Tatier.** V roku 2021, aj napriek komplikáciám doznievajúcich proti-COVID-ových obmedzení, sme tu mali úspešný 67. letný zraz KST a stretnutie TOM v Pavčinej Lehote, na vstupe do Demänovskej doliny.

Odvtedy ubehli štyri roky a opäť pozývame turistov pozrieť sa do Liptova, tentokrát viac na východ, proti prúdu Váhu, k jeho sútoku s krátkou, dravou riečkou Belá, prameniacou pod Kriváňom. Tu leží Liptovský Hrádok, ktorý bude hostiteľom 71. letného zrazu slovenských turistov a 55. stretnutia TOM. Ubytovanie pre TOM je zabezpečené priamo v meste, v objekte Strednej školy lesníckej a drevárskej, možnosť stanovania bude v areáli autocampingu Borová sihoť, kde bude centrum zrazu dospelých turistov. Všetko ohľadom prihlasovania sa, ubytovania, programu a pripravených trás obsahuje zrazový Spravodaj na webe www.kst.sk, www.kstliptov.sk.

Najstaršie archívne dokumenty hovoria, že v 13. storočí bola v lokalite dnešného Liptovského Hrádku založená osada Belsko. Archeologický prieskum ukázal, že už dávno predtým tu existovalo keltské hradisko a ešte skôr túto strategickú pozíciu na sútoku dvoch riečnych tokov obýval ľud takzvanej púchovskej kultúry. Prvá písomná zmienka o hrade je z roku 1341. Bol to vodný hrad s neskôr dobudovaným renesančným kaštieľom. Rozvoj osady v okolí hradu nastal najmä v 18. storočí, keď tu kráľovská dvorská komora nechala vybudovať technické zariadenie na zachytávanie dreva splavovaného sem po rieke. Postupne pribudla píla, soľný sklad, neskôr aj huta na spracovanie železnej rudy, mlyn, rybník a pivovar.

Začiatkom 19. storočia získal Liptovský Hrádok trhové a jarmočné právo. Na plavbu dolu Váhom sa odtiaľto vydávali plte, plaviace sa až do Dunaja so stavebným drevom, šindľami, soľou, železom, meďou, výrobkami z kože, údenými oštiepkami z ovčieho syra, olejom z liečivých rastlín, medom a iným tovarom z tohto kraja.

Ďalšia modernizácia a priemyselný rozvoj súviseli s tým, že mesto neobišla dôležitá železničná trať z Košíc do Bohumína a tak sa

súvislý pôvodný historický charakter mesta nezachoval. Minulosť pripomína prvá lesnícka škola v bývalom Uhorsku, evanjelický aj katolícky kostol, vážnica, zvonica-klopačka (v ktorej je expozícia múzea baníctva a hutníctva), židovský cintorín a arborétum.

V mestskej časti Dovalovo sa zachovala ukážka hornoliptovskej architektúry. Hrad a kaštieľ sú v rekonštrukcii, romantiku a nostalgiu starých čias poskytne návšteva skanzenu liptovskej dediny v neďalekej Pribyline.

Záujemcom o technické unikáty a rarity odporúčame výlet smerom do Královej Lehoty, neďaleko ktorej sa nachádza jedna z veľkých *stavieb socializmu* – najvyššie položená a najvýkonnejšia slovenská prečerpávacia vodná elektráreň Čierny Váh. O povolenie vstupu akýmkoľvek dopravným prostriedkom na prístupovú cestu k jej hornej nádrži vo výške 1 160 m n.m. však treba vopred požiadať štátny podnik Lesy SR, odštepný závod Liptovský Hrádok.

V programe zrazu dominuje pešia turistika a hlavným turistickým lákadlom budú scénicky krásne trasy v členitých rázsochách severného podhoria Nízkych Tatier – výstupy na Ohnište, Slemä, či Poludnicu, odkiaľ má turista pri peknom počasí celý Liptov ako na dlani.

Po turistike príde vhod relax v termálnych vodách Liptovského Jána, či športové hry a súťaže. Okolie mesta ponúka veľa príležitostí aj pre vyznávačov cykloturistiky a vodnej turistiky, všetko sa to počas pár dní letného zrazu ani stihnúť nedá. Veríme, že si naši mládežníci aj milí hostia, tomíci z Asociace TOM nájdu v Liptovskom Hrádku nových priateľov a ponesú si z Liptova domov veľa pekných zážitkov.

Klub slovenských turistov,
Sekcia mládeže

Foto: Karel Větrovský
Jan Lacka

Nová dálková trasa

Z činnosti Klubu českých turistů

Projekt **NOCLEH** rozšířil svoji nabídku vnitrozemských dálkových tras. Tentokrát se jedná o dálkovou trasu okolím Blanska, která vás provede Moravským krasem, Drahanskou vrchovinou a Svrateckou hornatinou.

Tato dálková trasa (106 km) vás především ve své druhé části nasměruje do turisticky méně známých míst západní Moravy. Nejdříve budete procházet Moravským krasem.

Do naší nejznámější krasové oblasti se dostanete Punkevním a Pustým žlebem, až dorazíte do městysu Sloup. Následně budete pokračovat lesy Drahanské vrchoviny, ze kterých se vynoříte až v Boskovicích. Otevřenou krajinou v další etapě projdete do Letovic. Před sebou budete mít přírodní park Halasovo Kunštátsko, na jehož konci na vás čeká město Kunštát. Poblíž tohoto města se sbíhají hranice dalších přírodních parků Lysicko a Svratecká hornatina.

Nejstarší provozovaný pivovar na Moravě je v městysu Černá Hora. Odtud se vydáte po hřebeni místními lesy, až se znovu ocitnete v Blansku.

Nenáročná trasa je vhodná pro prázdninové pěší nebo cyklistické putování. Trasu nebo třeba jen její část si lze projít v období prodloužených víkendů. Bližší informace najdete na **nocleh.kct.cz** v sekci **Oblíbené výlety.**

Zbyněk Báča

*PS: **NOCLEH** je projekt Klubu českých turistů. Jedná se o rezervační ubytovací systém, který vám umožní jednoduše si zajistit ubytování na vámi zvolené turistické trase.*

***NOCLEH** umožňuje hromadnou objednávku zvolených chat. Stačí jen zvolit si chaty, připsat datum, počet osob a dát odeslat. Vše ostatní už za vás systém **NOCLEH** zařídí. Na všechny chaty odešle systém hromadně objednávky a nejdéle do 48 hodin vám pošle hromadnou odpověď.*

Pokud mají na některé chatě obsazeno, systém vám automaticky nabídne alternativní ubytování v nejbližším okolí.

Ubytování v chatě

Nocleh v útulně

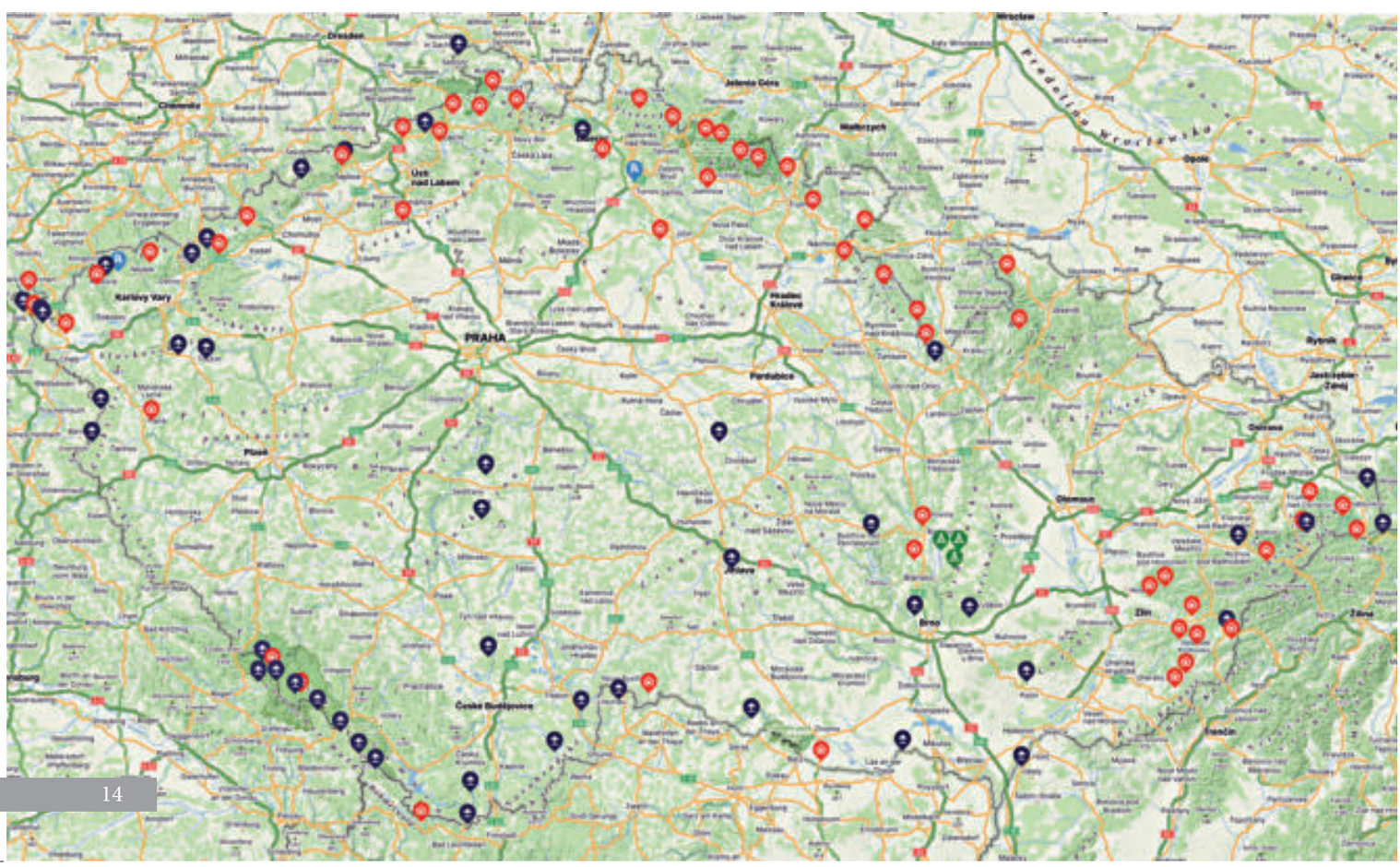

Útulny Lesů ČR

Lesy ČR v minulém roce zahájily velice zajímavý projekt. Jedná se o výstavbu útulen. **Útulny slouží pro odpočinek při turistickém putování, jako úkryt při nepřízni počasí, nebo nabízejí možnost jednorázového přespání.** Většina stojí v odlehlých oblastech, kde není možné najít komerční ubytování. Konstrukci mají převážně ze smrkového dřeva.

„Stavěli jsme dva základní typy, v obou přespí až čtyři osoby. Zejména v horských oblastech máme přízemní stanová áčka se šikmou střechou, ve kterých jsou lavice se stolem a zadní vyvýšené pódium na přespání. Častější jsou ovšem stavby s uzavřeným patrem na spaní a posezením v přízemí,“ řekl Dalibor Šafařík, generální ředitel Lesů ČR.

Do dnešního dne bylo vybudováno celkem 31 útulen, které postavily Lesy ČR. Samozřejmě, že jich v celé ČR najdete mnohem více, ale tyto útulny lze najít třeba na serveru Mapy.cz, případně stačí načíst odkaz **www.mapy.cz/s/muvetuhofu.**

Jediným, zato zásadním nedostatkem, je absence sociálního zařízení v blízkosti útulen. Lesy ČR uvádějí, že výstavba těchto útulen stála v celkovém součtu 6,85 mil. Kč. Je dost nepochopitelné, že někdo zodpovědný zapomněl na tak důležitou věc, jakou je vybudování jednoduché kadibudky.

O to víc bude záležet na turistech, kteří využijí tyto útulny. Určitě bude nutné si osvěžit zálesácké dovednosti a chovat se tak, aby nikdo nepoznal, že jste museli *v jisté záležitosti* navštívit okolní les.

V opačném případě hrozí, že Lesy ČR za pár let vyhodnotí útulny jako projekt, který se neosvědčil kvůli nepořádku. A to by byla opravdu škoda. Rušit tenhle dobrý nápad jen proto, že někdo zapomněl vybudovat místo, kam musel i císařpán dojít pěšky.

Zbyněk Báča

Lesní moudrost je životní moudrost

Woodcrafterský zákon ve světle lásky dále říká, že každá rozumná radost, kterou můžeš získat nebo dát, je nezničitelný poklad, který se zdvojnásobí pokaždé, když se o něj podělíš s jiným člověkem.

Nějaká událost nám přinese radost a my si to uvědomíme. Jako nedávno, kdy jsem poprvé lehce plaval kraulem. Nebo můžeme radost vědomě hledat a nacházet v běžném dni. Jako dnes, kdy jsem se zastavil nad východem slunce a děkoval za nový den. S užaslýma, dětskýma očima, „dětským duchem woodcraftu“, jak říkal Seton, a jak o tom byla řeč minule. A právě tenhle dětský duch a dělení se o něj je něco, čím lesní moudrost formovala můj život.

Dětský duch – šířit a rozdávat radost. Přistupovat ke světu se zvídavostí, s myslí začátečníka, s bezelstností, s pokorou před velikostí světa, s radostí z maličkostí. A tohle všechno se dá naučit.

Dětský duch – přistupovat ke světu s moudrostí. Jako v tomto příběhu, který mě oslovil v Cestě pokojného bojovníka Dana Millmana: *V malé rybářské vesnici v Japonsku porodila mladá svobodná žena dítě. Její rodiče to považovali za hanbu rodiny a chtěli vědět, kdo je otcem dítěte. Bála se a nechtěla jim to prozradit. Rybář, kterého milovala, jí tajně řekl, že odejde hledat bohatství a pak se k ní vrátí a vezme si ji za ženu. Rodiče naléhali. V zoufalství označila za otce Hakuina, mnicha žijícího v horách. Pobouření rodiče odnesli novorozenou holčičku před jeho dveře, bušili, dokud jim neotevřel, a podali mu dítě se slovy: „To dítě je tvé, musíš se o ně starat.“ „Tak takhle je to?“ řekl Hakuin, vzal dítě do náručí a zamával rodičům na rozloučenou. Uplynul rok a pravý otec se vrátil, aby se s matkou oženil. Hned se vydali za Hakuinem a prosili ho, aby jim dítě vrátil. „Chceme svou dceru,“ řekli. „Tak takhle je to?“ řekl Hakuin a dítě jim vydal.*

Když tohle žiješ, můžeš radost ze života rozdávat. Lidé pak s tebou chtějí být. Mají pocit, že máš nějaké kouzlo, napojení na svět. Můj dobrý přítel Ondra je takový člověk, se kterým chceš být. Má svoje trable (ale je schopen o nich hovořit), ale jeho základní naladění je radostné. Usměje se při pozdravu, ochotně pomůže (můželi), hledá na událostech a lidech to lepší (a nezavírá oči před tím horším), podělí se o svou radost.

Radost se dá rozdávat donekonečna, protože čím víc jí rozdáš, tím víc jí přichází. Tedy pokud zůstaneš napojený a nerozdáš všechnu svoji radost po kousíčcích až nezbyde nic. My lidé totiž po radosti toužíme. Protože si sdělujeme spíše starosti než radosti. Je to jako rozdávat radost z lahve a ze studánky. Lahev za chvíli dojde, studánka stále je napojená. Tím napojením myslím napojení na vnitřní zdroj, Velkého Ducha, Boha, Wakhan Tanka, nebo jak té Síle říkáš. Všechno tohle se dá naučit.

Mám takový nápad: co kdybychom se ode dneška každý den po celý život dělili s druhými o svou radost? Odhodili přesvědčení o tom, že je to vychloubání, znak přehnaného sebevědomí nebo že to druhé nezajímá? Já začnu hned dnes.

Tady by se hodilo připomenout si starou dobrou **nestěžovací výzvu.** Tím, že si stěžujeme, si akorát ztěžujeme život, činíme ho těžším. Lehčím ho učiníme, když se vědomě zaměříme na to, kdy si stěžujeme. V té chvíli si přehodíme nestěžovací náramek na druhou ruku. A tak dále a dále. Zpočátku jsem to vydržel pár minut. Pak pár hodin. Poté, co jsem se opakovaně nachytal při stěžování, se mi podařilo vydržet jeden den. A nakonec i týden. A měsíc. Samozřejmě, někdy je velmi ulevující si postěžovat, ale je dobré to udělat vědomě, a ne z toho mít životní návyk. Poté, co jsem vydržel několik měsíců a náramek se přetrhl, už jej nepotřebuji. Jsem mnohem vnímavější k tomu, kdy si stěžuji, stěžuji si mnohem méně, a žiju radostněji. I tohle se dá naučit.

Je druhým s tebou dobře? Cítí se druzí s tebou uvolněně, sami sebou, vnímaní? Pak se s nimi patrně dělíš o svou radost. Je to tak jednoduché. Každá rozumná radost, kterou můžeš získat nebo dát, je nezničitelný poklad, který se zdvojnásobí pokaždé, když se o něj podělíš s jiným člověkem.

A tak se s tebou podělím i o svou radost: první lednový víkend jsme s přáteli podnikli jako tradičně songwalk a já měl zase příležitost hovořit s přírodou. Hovořit se sovami a motýly. Mám radost z toho, že to umím.

Josef Porsch – Ablákela
ablakela@gmail.com

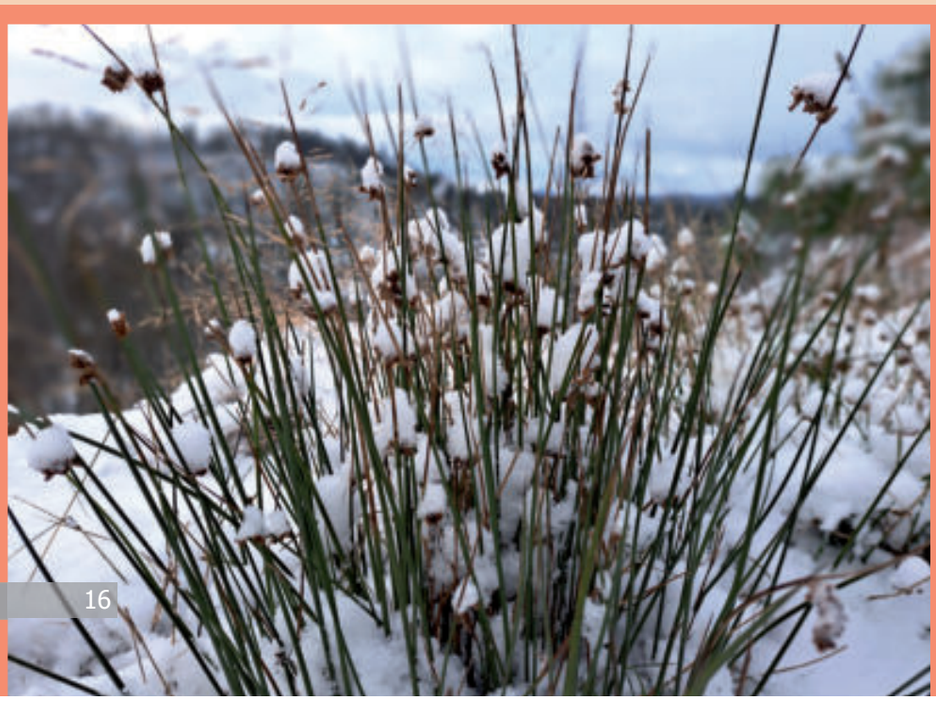

Fotka je z Českosaského Švýcarska.

ESSE Avispa

Nůž je sice v zavřeném stavu na první pohled podobný již několikrát představenému noži Ontario RAT-1, ale při podrobnější prohlídce zjistíte, že jediná věc, kterou mají oba nože společnou je jejich účinkování při kursech zaměřených na pobyt a přežití v přírodě, organizovaných firmou Randall Adventure Training. Zavírací i pevné nože pro tuto společnost vyráběla nejprve firma Ontario Knife Company podle návrhú Jeffa Randalla. V roce 1997 Jeff Randall založil nožířskou firmu ESSE a pokračuje ve výrobě nožů v téměř nezměněné podobě s jednou výjimkou – a tou je právě *Avispa,* která se od původního zavíracího nože RAT-1odlišuje v mnoha detailech.

Avispa je sice stejně velká jako RAT-1, ale je o poznání lehčí. Není to jen tím, že má pouze jednu nylonovou střenku, ale i odlehčovacími otvory v příložce pod střenkou. Chybějící střenka pak není znamením přehnané šetrnosti při výrobě, ale odlišnou pojistkou nože. Pojistkou není liner lock, ale frame lock. Pojistka není jen z předpruženého tenčího plechu příložky, ale ze silnějšího materiálu, který tvoří zároveň střenku a v místě, kde začíná fungovat jako pružina je tedy materiál odfrézovaný.

Výsledek bohužel není optimální. Jazýček pojistky se při pevnějším úchopu zařezává do ukazováku. Stejně jako u RAT-1 je možné klip na střence připevnit na oba konce z obou stran zavřeného nože. Otevírací kolíčky na čepeli nejsou zakulacené, ale ploché s ostřejšími hranami. Mezera mezi kolíčky a střenkami je užší.

V kombinaci s větší silou pojistky působící na čepel nože je tedy jednoruční otvírání trochu komplikovanější. I při odjištění pojistky při zavírání je nutno použít větší sílu než u RAT-1. Při otevření čepele se pak odhalí zásadní rozdíl, kterým je tvar čepele se sníženým hrotem. Délka, šířka a síla čepele z nerezavějící oceli AUS-8 je stejná jako u srovnávané RAT-1. Při používání nože v kuchyni, a to ať se jedná o vykostění kuřete, krájení ovoce a zeleniny nebo věčný boj s rohlíky a krájení chleba, jsou si nože v podstatě rovnocenné. Při řezání podpalovacího ježka jde ještě všechno hladce a bezbolestně. Při silovém řezání dřeva však již frame lock opavdu tlačí a řeže do ukazováku. Při zavěšení nože za lem kapsy pomocí klipu pak o noži téměř nevíte.

Jiří Lukeš-Mikeš

Míry a váhy:

hmotnost:	**136 g**
celková délka:	**216 mm**
šířka čepele:	**15 mm**
délka čepele:	**89 mm**
tloušťka čepele:	**3 mm**
materiál:	**AUS 8**
cena:	**1140 Kč**

Milí tomíci, rádi bychom vás pozvali na **Festival pro čolka** – outdoorový festival o přírodě v přírodě, který jako holešovský TOM Medvědí stopa spolupořádáme. Jak už název napovídá, festival je určen milovníkům přírody, outdoorových aktivit, zájemcům o environmentální témata a všem, kteří rádi tráví čas venku a chtějí své poznatky o fauně i flóře obohatit o nové znalosti a zároveň se u toho bavit.

Přijďte poznat nádhernou přírodní lokalitu Kurovického lomu a nasajte její vůni a život – **škeblokukem** nahlédněte pod hladinu tůní, prohlédněte si zblízka vodní živočichy v živé expozici hydrobiologa Jana Švanygy, vyplujte na raftu na křišťálově průzračnou vodu, zdolejte lanovou překážku, prohlédněte si zblízka netopýry, sovy nebo třeba jezevce, zúčastněte se cestovatelské přednášky, vyrobte si vlastní vermikompostér, staňte se na chvíli entomologem a naučte se rozpoznávat hmyz, zahrajte si zábavně-naučné hry nebo si jen s nějakou domácí pochoutkou poseďte v klidné části lomu a vychutnejte si jedinečnou atmosféru festivalu. V rámci doprovodného programu si můžete vyzkoušet stezku plnou úkolů, zakoupit domácí a lokální výrobky, poslechnout si koncert netradičních nástrojů a mnoho dalšího.

Festival pro čolka proběhne v Kurovickém lomu v sobotu a neděli 17. - 18. 5. 2025. Můžete nás sledovat na FB, Instagramu: @festival_pro_colka

Více informací a program najdete na www.tokaheya.cz v záložce Veřejnost.

Pro oddíly a zájmové spolky platí speciální vstupné – na 10 dětí 2 vedoucí zdarma. Přijeďte se svým oddílem strávit parádní odpoledne do nádherného prostředí Kurovického lomu! Těšíme se na setkání.

Lenka Galatíková,
TOM Medvědí stopa, Holešov

Umpalumpí večírek

Otrokovickou Besedu naplnilo kouzlo továrny Willyho Wonky, mísící se s vůní čokolády a nádechem dobrodružství. Tajný Umpalumpí večírek všechny přenesl do barevného světa, který mnozí znají už z letního tábora předešlého roku.

Akci zahájili ti nejobrychtovanější Umpalumpové svým tanečkem. Ten si pamatují ještě z dob, kdy v továrně trávili dny i noci. I ostatní se přidali a roztančili taneční parket za doprovodu hudební skupiny Hallo band. Vrcholným programem byla soutěž **o ten nejbláznivější účes.** Hnízdo na hlavě, cukrová vata s příchutí borůvky a žvýkačky, účes Jožina z bažin nebo slaďoučký muffin i s třešničkou, bylo těžké srovnávat.

Nakonec se ale po červeném koberci slávy prošli dva nejlépe ohodnocení porotou i publikem, a získali tak cenu v podobě poukazu do kadeřnictví (aby si tu fantazii na hlavě nechali opravit) a dárkový koš.

Atmosféru celého večera dobarvila rozmanitá výzdoba Besedy v podobě všelijakých sladkostí a bonbonů, se kterými byla příležitost vyfotit se ve fotokoutku. Mezi bohatým občerstvením nechyběla čokoládová fontána a spousta jiných dobrot.

Komu ani toto všechno nestačilo, toho uchvátila elegance akvabel, které svou ladností rozvlnily celý sál. Šťastlivci si domů odnesli výhry z tomboly, bývalí táborníci nahlédli do vystavených táborových kronik. Večer utekl rychle jako čokoládová řeka a tomická zábava se opět zařadila mezi další akce plné krásných chvil a radostných zážitků.

Anička Janotová,
TOM Otrokovice

Jarní vandr do Strážovských vrchů

Je pátek a začínají jarní prázdniny! Z Valmezu jsme odjeli odpoledním vlakem do Púchova a odtud nás do Zliechova, vesničky mezi horami, dopravil autobus. Dorazili jsme až pozdě za tmy, ubytovali jsme se a věnovali se vlastní zábavě. Nejčastěji to byly karty, deskovky a kytary.

Druhý den ráno hned po budíčku rozcvičce a snídani hurá ven do terénu. Čekal nás pořádný výlet, na kterém jsme se ocitli na mnoha zajímavých místech: u Strážovského vodopádu, ze kterého mráz vytvořil nádherné umělecké dílo, na nejvyšší hoře Strážovských vrchů Strážově (1213 m), zamířili jsme do obce Čičmany, proslulé svými zdobenými dřevěnicemi, které vypadají jako perníčky. V nohách 22 km, navečer si Honzík připravil zajímavou gamebookovou hru na chodbách ubytovny. Chrrrrrr…

V neděli nás po ranních rituálech autobus přepravil do Bojnice. Obhlédli jsme krásný zámek a jeho okolí, od sokolnice jsme si vyslechli zajímavosti o sově pálené a pak už jsme se rozdělili do dvou skupin a rozloučili se. Starší zamířili na nejbližší kopec, tady začínalo jejich dvoudenní putování po hřebenech zpět do Zliechova, mladší se odebrali na prohlídku ZOO.

Starší členy výpravy přilákal úžasný, ale zavřený dinopark, krátce na to i rozhledna. Potom nás červená značka vedla nahoru a dolů, zdolali jsme Maguru, nejvyšší bod trasy. Slabě pršelo a současně mrzlo, klouzalo to a sestup tak byl víc než napínavý. Setmělo se a ve svitu čelovek jsme našli vodu i vhodné tábořiště. Noční teploty těsně pod bodem mrazu byly shovívavé. Ráno si Krab otevřel čajovnu „Korýš“ a uvařil všem do termosek čaj. Oheň jsme si zapálili až o pár kilometrů dále, **ohřívali jsme fazole a opékali úplně vše, co bylo po ruce včetně mrkví a piškotů.** Do Zliechova jsme dorazili kolem druhé, po 35 kilometrech potěšila teplá sprcha.

Ti mladší po dvouhodinové prohlídce ZOO Bojnice dorazili autobusem pod Suchou horu a po loukách a úbočích hor doputovali do ubytovny. Po odpočinku vypukly zliechovské olympijské hry se spoustou nevšedních disciplín jako vodorovná horolezecká stěna, hloubkové potápění, štěstiboj… Olympijský oheň představoval náš plynový vařič. Došlo i na zpívání s kytarami.

V pondělí po ránu vyrazila mladší část výpravy okolo Gabrišských vrchů a odpoledne se obě skupiny setkaly u jídla a odpočinku. Večer soutěžily družiny ve hře Bazmek, zaměřené na spolupráci, navečer si Mykeš s Majdou připravili zábavný kvíz ze života našich instruktorů „Máme rádi íčka“.

Prázdniny sice ještě nekončily, ale v úterý jsme již museli zamířit domů, což znamenalo balení, úklid, odjezd autobusem do Púchova. Cestou jsme se zastavili na dobrodružnou prohlídku zříceniny hradu Lednica a pak už vlakem domů. Stálo to za to a navíc ještě pár dní prázdnin zbývá!

Jiří Krajča-Tetřev,
TOM Zlaté šípy, Valašské Meziříčí

Co bylo v březnu a dubnu 2025

Zlaté Šípy z Valmezu se daly do sbírání peněz na Doniu, platformě, jejímž cílem je podporovat dobré věci. Klubovna Nová Mlynářka, o které se píše i v tomto čísle Tomíka, dobrou věcí je a je skvělé, že mohl přispět také náš spolek spolek a že se nenechaly zahanbit ani naše oddíly.

Náčelnictvo tomíků rozhodlo o zadání studie na výstavbu nové chaty na Polaně, objektu, který by nahradil během tří roků nejmenší a nejchudší boudičku v trojlístku polanských stavení.

Chippewané z České Lípy oškrábali mech ze střechy tamního Domečku, vyčistili okapy a dubický domek veskrze zútulnili.

Anežka Šubrtová, Radka Skočková, Tomek Hurt, Ondřa Šejtka a Youry žili dnem i nocí přípravou Hořcové výzvy. Jejich životy byly obráceny naruby, oči matněly, hlas se třásl, přestali krmit rybičky, zapomínali, kolik mají dětí a fakt, že oranžový Trump uvalil na celý svět 6767 procentní cla a zase je hned svalil, registrovali jen periferně.

Ladislav Macka, zastupující šéf KČT, a Tomáš Novotný podepsali smlouvu, kterou se svěřuje chalupa Kusalíno na pět let do správy Asociace TOM. Tomíci budou chod chalupy administrovat, zajištovat drobné opravy a nezbytnou údržbu, budou dům obsazovat, to vše za pomoci správcové Jany Homolkové a také třeba Kaskiho ze Zlatých šípů.

Poutníci, pražský oddíl tomíků, požádali své kamarády i oddíly TOM o pomoc se sbírkou pro Michala Vitouše stiženého těžkou nemocí.

V Pacově vznikl odštěpením od oddílu Kamarádů nový turistický oddíl mládeže Pokrok a předseda i místopředseda spolku o tom vedli se zástupci obou part důkladné rozhovory.

Do Roztok dorazila vysoušecí souprava mocného výkonu. Koupili jsme ji díky dotaci ministerstva školství a jsme v dobré víře, že ji hned tak nebudeme muset použít a že velká voda, která nás potrápila v Dědově a která hrozila i Rožmberku, zůstane jen nepříjemnou vzpomínkou.

Vyšla Dotační kuchařka, čtení pro všechny hospodáře. Do světa ji poslala Kačka Adamcová z ústředí, bdělé oko před finální úpravou přiložil Tomek Hurt.

Na druhou půlku dubna chystalo ústředí Prahu pro spolkové seniory, dva dny plné historie, muziky a divadla. Na dubnové setkání vedoucích, kteří už něco pamatují, se přihlásilo 28 turistů z celé republiky.

V Praze ve velkém pivovaru na Smíchově proběhla konference Klubu českých turistů. Delegáti se bavili o potřebě získávat pro turistiku zejména mládež, o skvělých akcích, které připravují pro veřejnost, o značení. Sněmující turisty pozdravil například šéf Sokola, krátký pozdrav a přání zdaru přednesl i pisatel těchto řádků. Do čela klubu byl zvolen dosavadní místopředseda Ladislav Macka.

V Broumově se k zemi poroučelo patnáct velkých, snad padesátiletých smrků a tři prťavé, to vše po letitém tlaku radnice, která měla obavu, že jí mělce kořenící stromy pošlou některý z velikánů na sousední, nově opravenou budovu obecního úřadu.

Kácení se ujal místní šikovný hasič, následného úklidu pak desetihlavá parta brigádníků Máry Kuskova. Té děkuji znovu a převelice, protože se museli prostříhat, prolámat a prořezat vrstvou větví nevídané výšky, šířky, hloubky, jak kdo chce…

Tomíci zase začali běhat pro Světlušku.

Líba Valentová, vedoucí tomíků ze Zlína a zejména dlouholetá funkcnionářka turistiky mládeže, jedna ze zakládajících členek našeho spolku, oslavila ve zdraví pětasedmdesáté narozeniny.

Lukáš Hodek-Hoďas z ústředí a z roudnického TOM psal oddílům, aby neváhaly a využívaly šablony ostošest.

Jedním z takových šablonovitých počinů je například sedlářský box s raznicí, kterou si můžete vyrazit náš hořec všude. Úplně všude.

Tomíci z ostravského oddílu Sirius vyrazili spolu s kamarády z různých koutů republiky na Kamenku, kde se druhý den převtělili do valného shromáždění OSN či si v rámci zajímavé akce pro instruktory a mladé vedoucí vyzkoušeli televizní vysílání. Po jejich akci, jak sami uvedli, už Ewa Farna neměla boky jako skříň a Pardubice se mohou jít se svým perníkem bodnout.

1. dubna začala Hořcová výzva, podnik, o kterém se hodně píše na webech, fejsbucích a taky v tomhle čísle tomíka. Třeba v úvodníku Petr Uhrinové, exChippewy. Její život se dělí na etapu PŘED Hořcovou výzvou a PO Hořcové výzvě.

Na chalupě v Kamence jsme udělali krásnou novou kuchyni. Ta stará sloužila již 23 let a zub času se na ní podepsal. Musím říct, že se povedla! Věřím, že se k ní budou návštěvníci chovat vzorně, aby nám vydržela alespoň těch 23 let!

Správce základny Pavel Vaňásek

OHLASY

Líba Valentová jubilující, slavící

Líbinu sedmdesátku jsme se chystali slavit před pěti roky. Zkazil nám ji covid. Ale oslava toho současného jubilea se blíží a nic ji nepokazí.

Líba Valentová, nadšená a obětavá turistka, dlouholetá předsedkyně rady mládeže Svazu turistiky ČSTV a zakládající členka asociace tomíků, byla dlouhá léta u všeho, co se kolem turistiky dětí a mladých lidí událo. Srazy, závody, olympiády, mezinárodní výměny, výpravy do přírody, schůzování u tomíků i v Klubu českých turistů, jehož Zlínskou oblast řadu roků vedla. Turistice a lidem v ní věnovala jubilantka doslova celý život. Díky jí za to.

Milá Libuško, přeju ti jménem svým i jménem všech kolegů a přátel, kteří tě mají rádi (a že jich je!) zdraví a dlouhá léta s mužem Oldou. Přeju hodně výprav do zajímavých míst a radost z vnoučat k tomu.

Tomáš Novotný

Dětský den na Pražském hradě 2025

Budeme tam i my, tomíci! V sobotu 24. května 2025 vás zveme na 3. ročník Dětského dne na Pražském hradě, který zaštiťuje manželka prezidenta paní Eva Pavlová.

Účastníci si užijí bohatý program připravený zapojenými neziskovými organizacemi pracujícími s dětmi, jednotkami IZS nebo například šermíři.

Minulé dva ročníky se povedly a hořec byl k nepřehlédnutí. Což teprve návštěva pana prezidenta u našeho stanoviště! Akci velí Lukáš Hodek-Hoďas. (lukas.hodek@a-tom.cz)

Tomík č. 134, duben 2025

Časopis turistických oddílů mládeže.
Vydává Asociace TOM ČR
s podporou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR
Redakce:
ústředí Asociace TOM,
ulice Palackého 325,
252 63, Roztoky.
Tel. 220 910 460, 220 910 314
mobil: 777 322 785
E-mail: ustredi@a-tom.cz,
www. a-tom.cz
Číslo do tisku připravili: Jiří Chour, Tomáš Novotný, Denisa Stanislavová, Petr Balcer
Grafika: Jiří Chour
Foto obálka:
ostatní fotografie: oddíloví vedoucí
Příspěvky a fotografie vedoucích jsou zveřejňovány bez nároku na honorář.
Náklad 650 výtisků.
Vydání tohoto čísla podpořil Klub českých turistů.

Uzávěrka červnového čísla 20. května 2025.

Odešel Vlastimil Vykus

Někdejší člen rady mládeže Svazu turistiky ČSTV, spolupracovník Libuše Valentové, odešel dne 7. dubna 2025 ve věku 93 let.

Nadšený turista, obětavý tomík a dlouholetý oddílový vedoucí bude chybět svým blízkým i přátelům z řad turistů.

(ton)

Alchy misti

V půli března jsme zažili nevšední akci. Své nápady a síly spojili dva bývalí členové Zlatých šípů Ivan a Klaso, výsledkem byla městská hra Alchymisti, plná pohybu a chemických pokusů.

Královský správce nás v úvodu požádal o pomoc **v boji proti škodíkům,** potvůrkám, které stojí v království za každou nekalostí. Přidělil nám vrchního alchymistu, který už má s bojem s touto havětí své bohaté zkušenosti. Ten nás oslnil několika efektními alchymistickými kousky, abychom si uvědomili, že se bez něj neobejdeme. Poradil nám, jak na škodíky a my mu na oplátku slíbili vzácné krystaly do elixíru mládí.

Pak už to šlo ráz na ráz. Běhali jsme na naleziště přísad do lektvarů a hromadili u sebe mločí oči, kořeny mandragory, netopýří křídla… Podle receptů jsme míchali lektvary a s jejich pomocí hubili škodíky, jejichž zástupci se vyskytovali v různých částech města. Dále jsme v mapě měli vyznačená místa dalších čtyř alchymistických laboratoří a časy, kdy se na ně máme dostavit. Tam jsme si to rozdali

s některým z konkurenčních týmů v nějaké chemické disciplíně. Jedna byla obarvovací, jiná odbarvovací a další dvě plamenné. Alchymisté nám za souboje věnovali krystaly a namíchali nám nové lektvary. A tak to šlo pořád dokola: sehnat přísady, namíchat lektvar a pak jej použít v terénu na toho správného škodíka.

Po čtyřech hodinách jsme se všichni znovu setkali s královským správcem a předali mu své úlovky. Byl nadmíru spokojen. Pod vedením vrchního alchymisty jsme nechali růst barevné krystaly a opět se mohli podivovat jeho velkému umění. Vyrobil kapalinu, která měnila barvy, zapálil železo, v jeho laboratoři to bublalo a kouřilo… Svůj závazek jsme splnili a škodíky do jednoho vyhubili. Hned se nám bude lépe spát.

Jiří Krajča-Tetřev,
TOM Zlaté šípy, Valašské Meziříčí

VEVERK JOACHYM DE WILL OPER

Proč jdete právě za mnou, foglové?

Ó Joachyme, jsi králem všeho zvířectva!

Veverk je široko daleko ten nejmoudřejší

Chceme zahnízdit, ale nemáme stavební povolení

Help!

Jsme bezďáci

MY CHCEM HNÍZDIT

Já vím, je to složité, ale nezoufejte, stačí 10 až 11 let a můžete se pustit do díla

Dřív!

Dřív!

Nešlo by to trochu dřív?

Stačí nastudovat tady těch pár předpisů a oslovit všechny subjekty, které musí vydat souhlasné stanovisko

Ochranný svaz muchniček, Správa pyramid v GIZE, Povodí Malše a Baltského moře, Děti Marsu, CHKO Špicberky, Runa Rider, Krakonoš & synové

Přečti seznam!

Tak dlouho čekat nemůžeme, to bychom asi dřív zhebli.

Né zhebli, ale zgrejzli

Naštěstí vám mohu nabídnout developerský projekt. Umožňuje získat bydlení snadno a rychle. Tady je letáček

Já nevím jak vy, ale já Joachymovi věřím. Je to charakter, bezúhonný a dosud netrestaný. A podniká i v gastronomii.

Asi ho zatím nechytli.

To je ten kukačka, co nám předpovídá, kolika let se dožijem?

JOACHYM & KUKATSCHKA

BYDLETE IHNED!

VOLNÉ DOUPĚ DO 5 MINUT

Jestli dobře vidím, tak se jeden byt zrovna uvolňuje.

KRAP KRAP

VEVERKOVA SUPEROMELETA!!!

Dnes levnější!

Veverkova báječná a nenapodobitelná speciálitka: vaječná omeleta.

Jen do vyprodání zásob!

MŇAM!